

Spółeczne poparcie dla protestu medyków

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Ogólnopolski protest pracowników ochrony zdrowia trwa już od ponad miesiąca. Rozpoczął się 11 września manifestacją medyków (lekarzy, pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych, fizjoterapeutów, diagnostów laboratoryjnych, techników analityki medycznej i RTG), którzy połączyli siły i przeszli tego dnia ulicami Warszawy domagając się poprawy warunków funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w kraju. Protestujący zakończyli demonstrację pod Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, gdzie powstało Białe Miasteczko 2.0 (nawiązujące do Białego Miasteczka utworzonego podczas protestu pielęgniarek w 2007 roku). Ogólnopolski Komitet Protestacyjno-Strajkowy Pracowników Ochrony Zdrowia sformułował osiem postulatów, spośród których największym dyskusjom poddawany jest ten dotyczący sposobu ustalania najniższego zasadniczego wynagrodzenia poszczególnych pracowników podmiotów leczniczych. Odbyło się już kilka spotkań rządu z przedstawicielami Komitetu, ale wciąż nie udało się osiągnąć porozumienia. W październikowym badaniu¹ – zrealizowanym podczas akcji protestacyjnej – zapytaliśmy Polaków o ich poparcie dla strajkujących medyków, a także o ocenę reakcji rządu na ich postulaty. Interesował nas również stosunek respondentów do oczekiwań finansowych wybranych zawodów medycznych.

ZWOLENNICY I PRZECIWNICY PROTESTU MEDYKÓW

Większość Polaków (49%) wyraża poparcie dla protestu pracowników ochrony zdrowia. Więcej niż co piąty badany (21%) jest jego przeciwnikiem. Warto zauważyć, że znaczną grupę stanowią respondenci, dla których problemy medyków są obojętne (24%), a tylko nieliczni (5%) nie mają wyrobionej opinii na ten temat.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (377) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

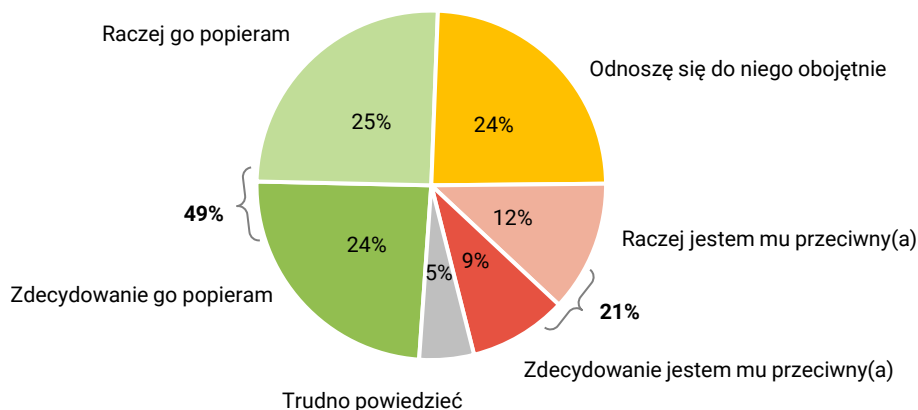
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadającym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadającym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 października 2021 roku na próbie liczącej 1161 osób (w tym: 55,2% metodą CAPI, 28,9% – CATI i 15,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Od 11 września trwa protest pracowników ochrony zdrowia. Jaki jest Pana(i) stosunek do protestu organizowanego przez medyków?

Poparcie dla protestu medyków relatywnie najczęściej wyrażają osoby najmłodsze (56%) oraz mające od 25 do 44 lat (55%), mieszkańcy największych miast (66%), respondenci z wyższym wykształceniem (62%) i badani osiągający najwyższe dochody *per capita* (61%), a także ankietowani niebiorący udziału w praktykach religijnych (65%) i określający swoje poglądy polityczne jako lewicowe (77%) - zob. tabelę aneksową 1.

Biorąc pod uwagę potencjalne elektoraty głównych ugrupowań politycznych można stwierdzić, że protest pracowników ochrony zdrowia spotyka się z największym zrozumieniem wśród zwolenników Koalicji Obywatelskiej (91%), Lewicy (85%) i Polski 2050 Szymona Hołowni (84%). Przeciwni są mu głównie potencjalni wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (46%), a blisko co trzeci spośród nich (29%) ma obojętny stosunek do tego protestu.

TABELA 1

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jaki jest Pana(i) stosunek do protestu organizowanego przez medyków?			
	Popieram go	Odnoszę się do niego obojętnie	Jestem mu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	19	29	46	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	54	21	22	3
Lewica*	85	8	8	0
Koalicja Obywatelska	91	5	4	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	84	11	3	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	47	33	11	9
Niezamierzający głosować	40	31	25	4

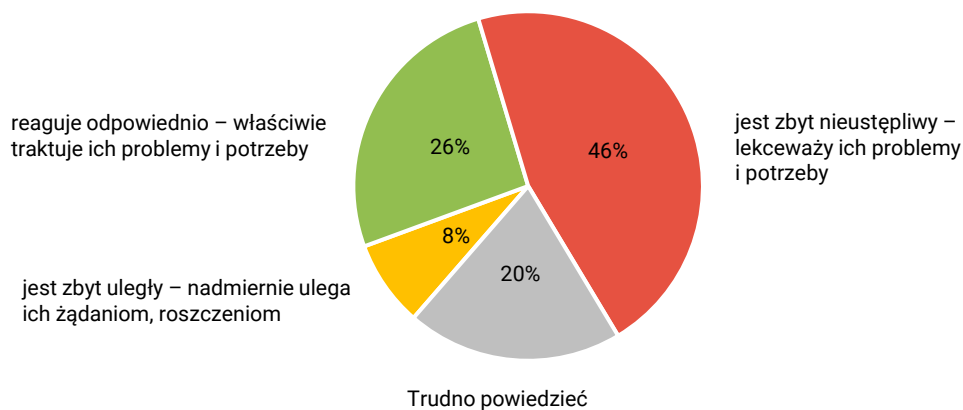
* Uwaga: niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENA REAKCJI RZĄDU NA PROTEST MEDYKÓW

Reakcja rządu wobec protestujących pracowników ochrony zdrowia najczęściej (46%) określana jest przez Polaków jako niewystarczająca. Ankietowani twierdzą, że strona rządowa wykazuje zbyt dużą nieustępliwość, lekceważąc w ten sposób problemy i potrzeby medyków. Co czwarty badany (26%) dążenia rządu do osiągnięcia porozumienia z protestującymi medykami określa jako odpowiednie, a co piąty (20%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat. Zaledwie 8% respondentów twierdzi, że rząd nadmiernie ulega żądaniom protestujących.

CBOS

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd w stosunku do protestujących medyków:

Działania rządu w stosunku do protestujących pracowników ochrony zdrowia są odmiennie postrzegane przez poszczególne elektoraty partyjne. Większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości jest przekonana, że rząd reaguje odpowiednio (58%). Wśród wyborców pozostałych ugrupowań przeważają opinie o lekceważeniu problemów i potrzeb medyków – najczęściej to przekonanie wyrażają zwolennicy Koalicji Obywatelskiej (88%) i Polski 2050 Szymona Hołowni (87%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd w stosunku do protestujących medyków:			
	jest zbyt uległy – nadmiernie ulega ich żądaniom, roszczeniom	reaguje odpowiednio – właściwie traktuje ich problemy i potrzeby	zbyt nieustępliwy – lekceważy ich problemy i potrzeby	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	15	58	9	18
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	10	25	35	30
Lewica*	2	4	83	12
Koalicja Obywatelska	1	4	88	7
Polska 2050 Szymona Hołowni	2	7	87	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	5	16	49	31
Niezamierzający głosować	12	22	40	27

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Ocena reakcji rządu na protesty medyków zależy od stosunku badanych do rządu Mateusza Morawieckiego. Jego zwolennicy najczęściej uważają, że działania podjęte przez rząd są odpowiednie (52%), a przeciwnicy, że problemy i potrzeby protestujących pracowników ochrony zdrowia są lekceważone przez władzę.

TABELA 3

Jak określił(a) by Pan(i) swój stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego? Czy jest Pan(i) jego:	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd w stosunku do protestujących medyków:			
	jest zbyt uległy – nadmiernie ulega ich żądaniom, roszczeniom	reaguje odpowiednio – właściwie traktuje ich problemy i potrzeby	zbyt nieustępliwy – lekceważy ich problemy i potrzeby	Trudno powiedzieć
	w procentach			
– zwolennikiem	14	52	14	20
– przeciwnikiem	3	7	78	12
– Pana(i) stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego jest obojętny	8	22	42	27
Trudno powiedzieć	8	11	34	48

Podobną zależność notujemy między opinią badanych na temat stwarzania szans na poprawę sytuacji gospodarczej przez obecną władzę a postrzeganiem działań rządu wobec protestujących medyków. Respondenci oceniający politykę obecnego rządu jako niestwarzającą szans na poprawę sytuacji gospodarczej uważają, że rząd w stosunku do protestujących z branży medycznej jest zbyt nieustępliwy i lekceważący (69%). Natomiast badani, którzy są zdania, że gabinet Mateusza Morawieckiego stwarza szanse wzrostu gospodarczego w kraju, sądzą, że reakcje rządu na postulaty protestujących są odpowiednie.

TABELA 4

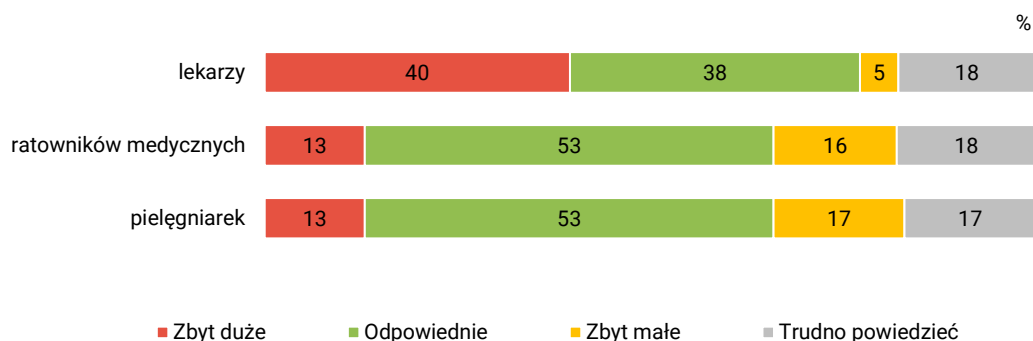
Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd w stosunku do protestujących medyków:			
	jest zbyt uległy – nadmiernie ulega ich żądaniom, roszczeniom	reaguje odpowiednio – właściwie traktuje ich problemy i potrzeby	zbyt nieustępliwy – lekceważy ich problemy i potrzeby	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Tak	13	52	15	19
Nie	6	11	69	15
Trudno powiedzieć	5	19	32	44

OCENA OCZEKIWAŃ FINANSOWYCH PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA

Stosunek Polaków do oczekiwań finansowych pracowników ochrony zdrowia zależy od tego, do jakiej grupy zawodów medycznych należą protestujący. W opinii badanych roszczenia finansowe lekarzy są niemal równie często oceniane jako zbyt duże (40%), co jako odpowiednie (38%). Więcej niż co szósty respondent (18%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat, a tylko nieliczni (5%) uważają, że lekarze postulują zbyt małe wynagrodzenia. Postrzeganie oczekiwań finansowych ratowników medycznych i pielęgniarek przez ankietowanych jest niemal identyczne. Większość respondentów uważa, że oczekiwania finansowe obydwu protestujących grup zawodowych są odpowiednie (po 53%). Co szósty badany określa je jako zbyt małe (17% – w przypadku pielęgniarek, 16% – ratowników medycznych), a więcej niż co ósmy jako zbyt duże (po 13%). Część ankietowanych nie ma sprecyzowanej opinii na ten temat (17% – w odniesieniu do pielęgniarek, 18% – ratowników medycznych).

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, oczekiwania finansowe [...] kierowane pod adresem rządu są odpowiednie, zbyt duże czy też zbyt małe?

Wyrażane opinie zależą od wieku respondentów. Im młodszy ankietowany, tym częściej uważają, że oczekiwania dochodowe lekarzy są odpowiednie – i odwrotnie: im starsi, tym częściej sądzą, że są one zbyt duże. Stosunek do oczekiwań finansowych pielęgniarek i ratowników medycznych koreluje z ocenami własnych warunków materialnych badanych – im lepiej oceniają oni swój status materialny, tym częściej deklarują, że oczekiwania finansowe pielęgniarek i ratowników medycznych są odpowiednie.

Większość Polaków popiera protest medyków. W ocenie badanych reakcja rządu na postulaty pracowników ochrony zdrowia jest zbyt nieustępliwa i lekceważąca. Zdaniem ankietowanych oczekiwania finansowe ratowników medycznych i pielęgniarek są odpowiednie. Polacy w ocenie wynagrodzeń postulowanych przez lekarzy są dość mocno podzieleni, jednak szala przechyla się raczej w kierunku uznania ich za oczekiwania zbyt wysokie niż odpowiednie.

Opracowała

Edyta Umańska